

УДК 72.01, 72.03, 72.04

Ніканоров С. О.*кандидат архітектури, доцент**кафедра Основ архітектури та архітектурного проектування, КНУБА*

orcid.org/0009-0003-1002-599X

nikanorov.so@knuba.edu.ua

МЕТОДОЛОГІЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ НА ТЕМУ «ОРДЕРНА КОМПОЗИЦІЯ» В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПЕРШОКУРСНИКІВ

© Ніканоров С. О., 2025

<https://doi.org/10.32347/2519-8661.2025.33.154-164>

Анотація: У статті докладно представлено методологію виконання курсового проєкту на тему «Ордерна композиція», який розроблено спеціально для студентів першого курсу архітектурних спеціальностей. Робота виконується під керівництвом викладачів кафедри «Основи архітектури та архітектурного проектування», і має на меті закласти фундаментальні знання з класичної архітектури та принципів композиційного мислення. Курсова робота спрямована на вивчення, аналіз і графічне відтворення ордерних систем за класичними канонами. Зокрема, завдання передбачає виконання креслень ордерів у масах за методикою Віньоли. Крім того, у процесі роботи студенти опановують правила побудови архітектурних об'єктів, вивчають канонічні пропорції і прийоми компоновки, притаманні античним архітектурним пам'яткам. Особливу увагу приділено вираженню плановості та гармонійності композиційних груп, що є основоположними принципами у класичній архітектурі.

У статті також зроблено наголос на організаційних аспектах студентської роботи та розглядається загальний підхід до виконання проєкту — від початкового аналізу архітектурного зразка до завершального етапу презентації. Таким чином, публікація має на меті не лише методично супроводжувати процес створення курсового проєкту, а й сформувати у студентів глибше розуміння ордерної архітектури як важливого етапу професійного становлення архітектора.

Ключові слова: ордер, архітектурні об'єкти, антаблемент, фуст, колона, ентазис, композиція, плановість, масштабна лінійка, модуль, парти, рейшина, рапідграф.

Актуальність теми: Упродовж навчального року на архітектурному факультеті Київського національного університету будівництва і архітектури на кафедрі Основ архітектури та архітектурного проектування здійснюється опанування студентами класичних методів побудови архітектурних форм і архітектурно-графічної репрезентації пам'яток архітектури. Особлива увага приділяється вивченню ортогональних проєкцій, конструктивного та графічного аналізу фасадів пам'яток архітектури, а також термінології, пов'язаної з основними складовими споруд сакрального, громадського та житлового призначення.

Актуальність теми зумовлена необхідністю глибокого засвоєння принципів класичної архітектури як основи для формування професійної проєктної культури. Осмислення пропорцій, ритму та масштабності, притаманних класичним архітектурним системам, сприяє розвитку просторового мислення та формуванню естетичних орієнтирів у майбутніх архітекторів. Знання закономірностей побудови архітектурних ордерів має прикладне значення в контексті сучасного проектування, забезпечуючи компетентне використання історичних форм у новітніх архітектурних об'єктах різного функціонального призначення.

Мета статті полягає: у ознайомленні студентів з основоположними принципами композиції архітектурних об'єктів, а також у формуванні практичних навичок виконання проєктних завдань із використанням класичних креслярських інструментів (олівця, рапідографа, пера, рейсфедера, циркуля, вимірювача, рейсшини тощо). Особлива увага приділяється побудові архітектурного ордеру за модульною системою, що є важливим етапом в опануванні архітектурної грамоти. Поглиблюється розуміння і вміння працювати з ортогональними проєкціями — планом, фасадом, плафоном і розрізом — як основними засобами фахового архітектурно-графічного представлення просторової форми.

Виклад основного матеріалу. Креслення архітектурного ордеру в класичному стилі ґрунтується на вивченні канонічних принципів, сформульованих у працях Джакомо да Віньоли та Андреа Палладіо [1,4]. Ознайомлення з ордерною системою починається з розбору її ключових елементів: колони, капітелі, антаблемента та їхніх складових частин. Студенти вивчають принципи тектонічної організації класичної ордерної структури, її пропорційні закономірності та систему подання розмірів у модулях — умовних одиницях виміру.

Модуль є базовою одиницею, що визначає пропорції всіх складників композиції. Його зазвичай визначають як половину діаметра нижньої частини колони. Модуль, у свою чергу, поділяється на дрібніші одиниці — парти. За допомогою модулів і парт можна точно описати розміри будь-якого елемента без прив'язки до абсолютних величин [3].

У процесі виконання креслень студенти опановують техніку роботи графічними матеріалами — олівцем і тушшю. Завдання полягає у відтворенні головних елементів ордеру, які мають бути гармонійно скомпоновані на великоформатному аркуші. Пропорційність виступає головним принципом, що забезпечує узгодженість та структурну єдність ордерної композиції

Робота над кресленнями класичних архітектурних ордерів розпочинається з підготовчого етапу, якому передують ознайомлення з теоретичною інформацією. Перед кожним етапом виконання проєкту проводиться вступна лекція, на якій пояснюються основні вимоги та умови завдання. Першочергово студент має ознайомитися зі своїм завданням, з новою термінологією, для цього пишеться реферат на тему курсового проєкту (підбір теоретичного матеріалу).

Початковою вправою є зображення ордерів за канонами Віньоли у масах у двох варіантах: приведених до спільного модуля та до однакової висоти. Студенти повинні гармонійно скомпонувати тосканський, доричний, іонічний та коринфський ордери разом із архітектурними обломами, визначивши також місце для написів і підписів.

Після вибору композиційного рішення всі елементи кресляться на гладкому ватмані, який попередньо наклеюється на підрамник формату А2 (40×60 см). Робота виконується олівцем із дотриманням принципів лінійної графіки. Для якісного виконання роботи необхідно пройти кілька підготовчих етапів. Насамперед слід підготувати інструменти для креслення: олівці з грифелем твердості «Н», «2Н» та «НВ», ластик, кутники, лінійку, рейсшину, циркуль, вимірювальний інструмент, а також щільний креслярський папір і підрамник розміром 40×60 см, на який натягується папір [8].

Особливу увагу приділяють правильному натягуванню паперу. Важливо визначити лицьову сторону аркуша — це можна зробити, орієнтуючись на вказівки виробника. Перед натягуванням необхідно усунути протяги в приміщенні, рівномірно зволожити лише лицьову сторону паперу, зорієнтувати аркуш на підрамнику і зафіксувати його краї. Під час закріплення паперу краї аркуша обережно натягують на бічні сторони підрамника та фіксують за допомогою кнопок або приклеюють на попередньо нанесений шар клею. Для цього використовують концентрат ПВА або столярний клей на основі полімеру вінілацетату. Щоб уникнути деформації або розривів паперу, планшет залишають у горизонтальному положенні до повного висихання.

Роботу слід розпочинати з побудови рамки на аркуші — це ключовий і відповідальний етап. Вона викреслюється за допомогою кутників, з обов'язковим дотриманням точних прямокутних кутів між сторонами. При цьому рамка не повторює викривлення планшета, яке часто буває помітним, а навпаки

— задає точну геометрію, яка використовується для проведення всіх вертикальних та горизонтальних ліній на кресленні.

Аркуш поділяється на дві умовні зони: у першій частині розміщуються ордерні системи відповідно до пропорцій, визначених італійським архітектором Джакомо да Віньолю. Тут зображуються чотири класичні ордери — тосканський, доричний, іонічний та коринфський, включаючи базу, стовбур колони, антаблемент з деталями та план. У другій частині аркуша подаються архітектурні обломи з нанесеними тонкими лініями схемами їх побудови. Загальна композиція аркуша затверджується викладачем після попереднього погодження ескізу, виконаного на аркуші формату А4.

Усі ордерні композиції складаються з 19 частин [2]. Для їх коректного поділу застосовується метод пропорційного розчленування. Розмірна система побудована на взаємозв'язку між модулями та партами. У пропорційній системі, розробленій Джакомо да Віньолю, модуль тосканського та доричного ордерів поділяється на 12 парт, тоді як для іонічного й коринфського — на 18 парт. Залежно від варіанту завдання (перший — приведення до спільного модуля, другий — до єдиної висоти), визначається відповідний модуль, знаходяться композиційні осі згідно з ескізом, після чого виконується креслення олівцем твердості 2Н.

У фінальній версії креслення обов'язково мають бути присутні всі необхідні компоненти ордерної композиції: осьові лінії, розміри, масштабні лінійки, архітектурні обломи. Також обов'язково наявні підпис до всієї роботи, позначення кожного елементу та вказівка на автора й викладачів. Обведення креслення здійснюється графітними олівцями різної твердості (Н, 2Н, НВ) залежно від типу ліній: *основна лінія* — лінія, яка формує елементи завдання (ордери, плани (те, що не потрапляє в розріз), обломи, масштабні лінійки, рамку, назва, підписи, виконується олівцем Н; *лінія розрізу* — лінія, якою обводяться елементи, що належать січній площині (акцентні лінії), виконується олівцем НВ або Н; *розмірні лінії, лінії обривів, лінії осей* — виконуються олівцем 2Н, при цьому лінія обриву є тоншою з перелічених; *лінії побудови* — залишаються дуже тоненькими (метод пропорційного поділу, побудова обломів тощо); *лінія землі* — найяскравіша (трохи яскравіша за лінію розрізу), виконується олівцем НВ [12].

Пунктирна лінія в роботі не використовується. Для того щоб контрастно виділити лінію або збільшити її товщину використовується прийом проведення кількох ліній в одній із незначним відступом.

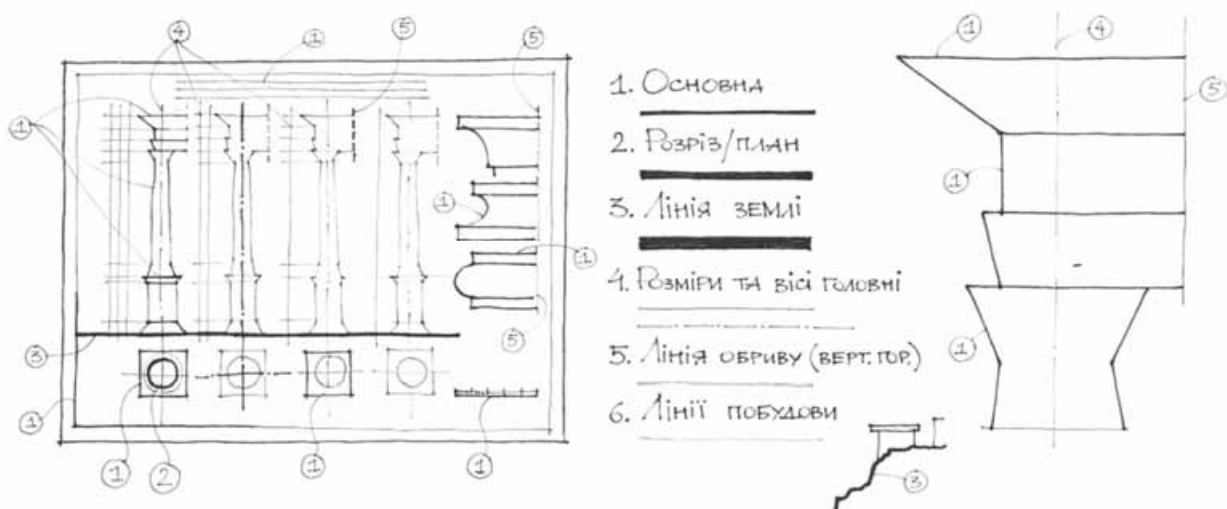

Рис. 1. Наведення олівцем вправи «Римські канонічні ордери в масах за Віньолю».

Класифікація лінійної графіки.

Важливим аспектом оформлення роботи є правильний вибір розміру та стилю шрифту. Розмір тексту залежить від його значущості: найбільший шрифт варто використовувати для назви роботи, а для інших написів — менший. Тексти мають бути чіткими та легко читатися, тому слід уникати

зображується план та масштабна лінійка. Третя композиційна група являє фрагмент плану і фасаду, на якій зображується колонада або аркада, у відповідності до завдання. Третя композиційна група може бути виконана у меншому або тому ж масштабі, що і друга композиційна група. Четверта композиційна група (антураж): виконується твердим олівцем (наприклад, 3Н) у манері ручної графіки без використання креслярських інструментів. Робота над четвертою композиційною групою покликана продемонструвати знання студента щодо контексту та характеру оточення пам'ятки, тобто того, що було засвоєно перед початком роботи. Для демонстрації реальних розмірів, в ордерну композицію додається силует людини в коректному масштабі.

Графічна робота починається з побудови першої композиційної групи: спочатку визначають модуль для цієї групи за допомогою лінійки та калькулятора або графічно, використовуючи метод пропорційного поділу. Потім створюється масштабна лінійка з розподілом на модулі і частини, на якій тонкими лініями (олівцем Н, 2Н, 3Н) позначають основні та допоміжні осі, а також розміри елементів. Аналогічним чином виконується робота над другою та третьою композиційними групами. Також визначають місця розташування основних написів (висота літер не повинна бути більше 1 см) і підписів (висота літер становить 0,4–0,5 см). Побудова деталей першої композиційної групи відбувається після перевірки вірності виконання креслення в масах.

Якщо в ордерній композиції присутні канелюри, допускається спрощене зображення ентазису або звуження колони. Якщо ж канелюр немає, кривизну ентазису слід відтворити з великою точністю. Менш помітною особливістю є відображення ентазису на фрагменті капітелі першої композиційної групи. Геометрію фуста колони переносять на першу композиційну групу за допомогою рейсшини (двох кутників), використовуючи іншу частину креслення, де фуст колони намальований у повну висоту. Цей же метод застосовують і для відтворення канелюр. Барельєф на фризовій частині антаблемента відтворюється за допомогою модульної сітки.

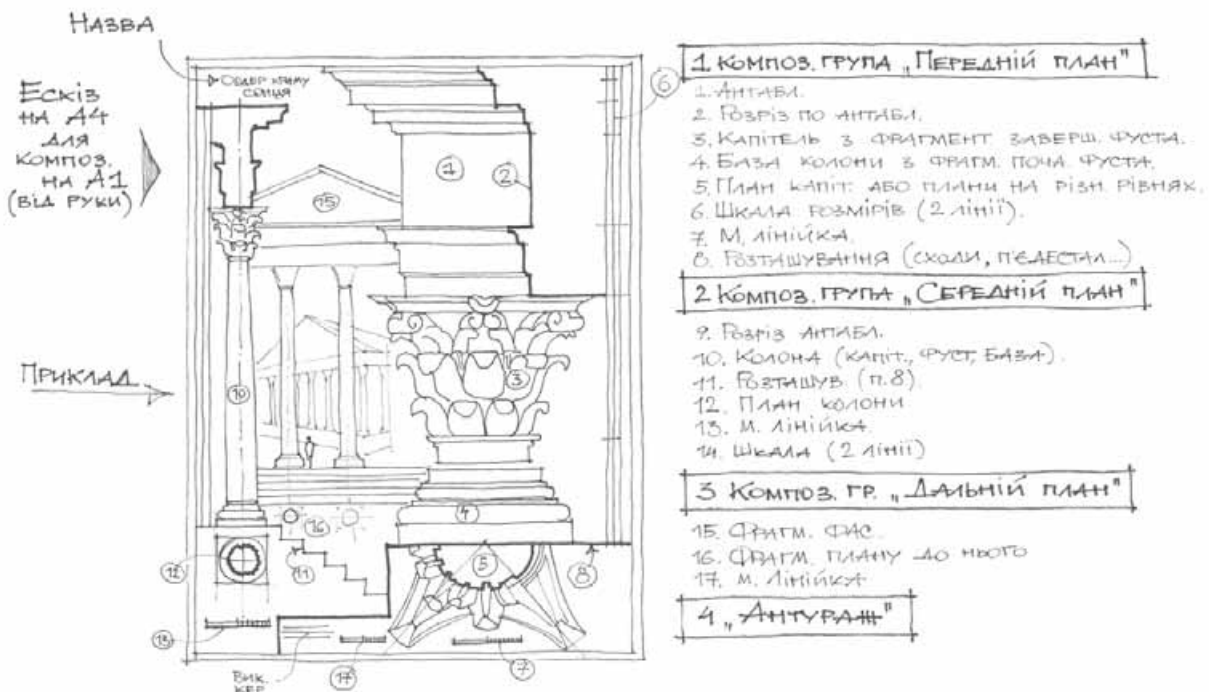

Рис. 3 Пошук ескізу композиції А1 на форматі А4/А3 з урахуванням вимог до завдання

Для кращого об'ємно-просторового уявлення ордерної композиції, додатково студентами виконується 3D вигляд затвердженого ескізного композиційного рішення. Така вправа дає змогу студентам не лише вивчити класичні елементи архітектури, а й зрозуміти їхню роль у формуванні простору, розвинути уяву та вміння бачити архітектуру в об'ємі, а не тільки у площині. Це також

допомагає засвоїти правила лінійної перспективи, з одним фокусом у центрі зображення, та побудову елементів ордеру деталей з інших ракурсів та сторін.

На форматі А3 вручну, використовуючи креслярські олівці та інше приладдя, необхідно зобразити всі композиційні групи плановості. Разом з тим, враховуючи товщину ліній та їх натиск і насиченість, таким чином підкреслюючи послідовність сприйняття та глибину простору.

Для повноцінного розуміння сутності композиційно-просторової та структурної основи ордерної системи, студент має навчитися сприймати ордер не лише як площинне зображення, а як елемент що формує простір у трьох вимірах, головна мета завдання – вміння бачити архітектурні форми в об'ємі.

Формування об'ємного мислення – перехід від площинного уявлення до повноцінного архітектурного простору, визначення масштабних співвідношень між людиною, колоною та об'ємно-просторовим середовищем, розвиток навичок архітектурного рисунка, масштабності та лінійної перспективи, являються головними освітніми цілями цього завдання.

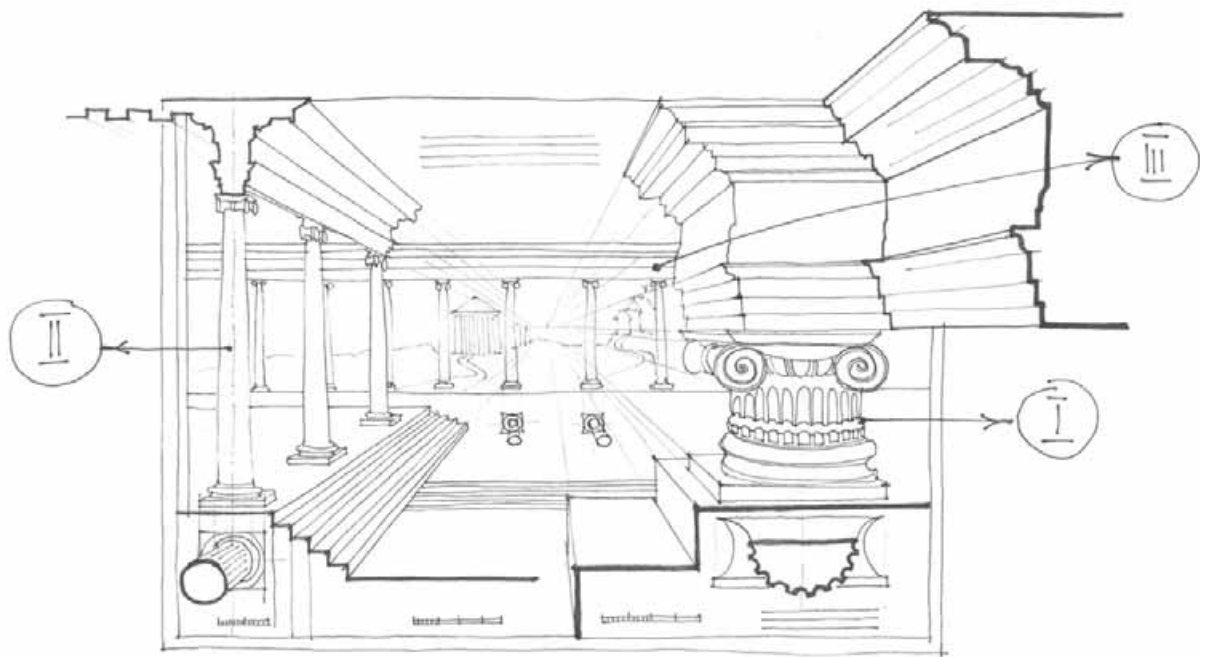

Рис. 4 Об'ємно-просторове 3D уявлення ордерної композиції

Після того, як в тонких лініях ордерна композиція викреслена на чистовому кресленику в масах та деталях, побудовані та промальовані орнаменти, згідно з пропорціями форм, затверджено роботу до обводки - наступним етапом є обведення тушшю та оформлення роботи до оцінки. Наведення тушшю покликане сформувати закінчений образ креслення, посилити композиційний ефект багатоплановості зображення. Роботі передуює осмислення елементів креслення, визначення товщин та інтенсивності ліній. Трьом композиційним групам відповідає градація з трьох тонів туші, найбільш інтенсивний розчин обирається для першої композиційної групи, найменш інтенсивний – для третьої. Таким чином, на ортогональних проекціях креслення вдається створити ефект повітряної перспективи, плановості та глибини сцени. Четверта композиційна група або антураж тушшю не наводиться, але малюється твердим олівцем.

Спочатку роботу необхідно підготувати: промити водою лицьову сторону кресленика губкою – для зняття зайвих ліній та залишків роботи від гумки та підготувати рапідграфи товщиною 0,25; 0,3; 0,5 та 0,7 мм.. Особливості конструкції рапідграфа потребують деяких навичок роботи: інструмент необхідно тримати перпендикулярно до площини листа. Ізограф дозволяє працювати більш вільно, та пробає доволі нахил до паперу [7]. Для роботи із тушшю використовується сторона лінійки із «сходинкою». Сходинка запобігає капілярному ефекту «підтікання» розчину туші під лінійку.

Точно зберігаючи характер форм, наводять креслення, з урахуванням «планів»:

- 1) Перший план – найкрупніші креслення: товсті лінії (фасадні частини – 0,3мм; розрізи – 0,5мм; орнаменти – 0,25мм) це найнасиченіша композиційна група.
- 2) Другий план – більш тонкі лінії (фасадні частини – 0,25мм; розрізи – 0,3мм; орнаменти – 0,25мм (із розбавленням туші)).
- 3) Третій план – найтонші лінії (з розбавленням туші: фасадні частини – 0,25мм; розрізи – 0,3мм; орнаменти – 0,25мм).
- 4) Четвертий план залишається в олівці.

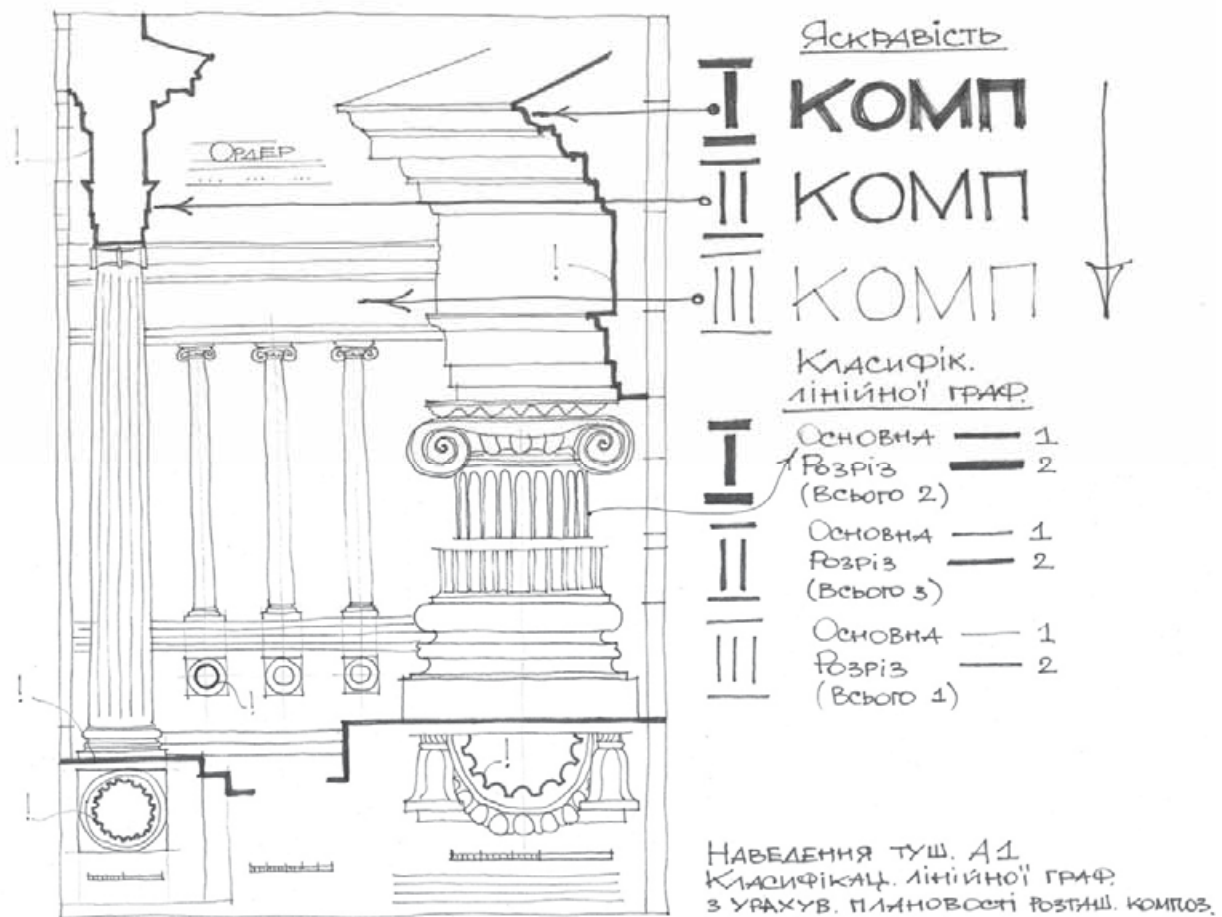
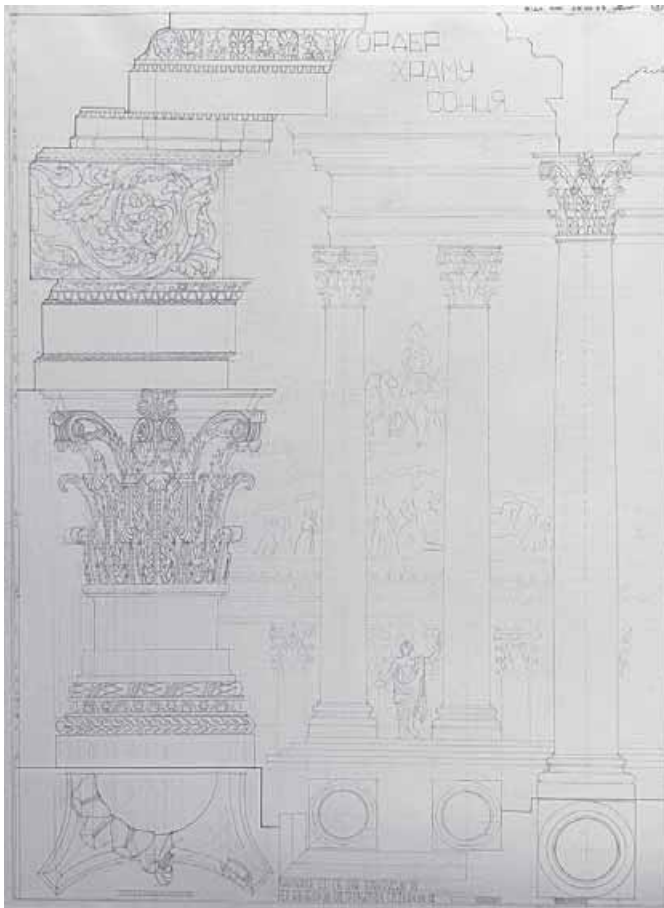

Рис. 5. Наведення тушію А1 Класифікація лінійної графіки з урахуванням плановості розташування композиції

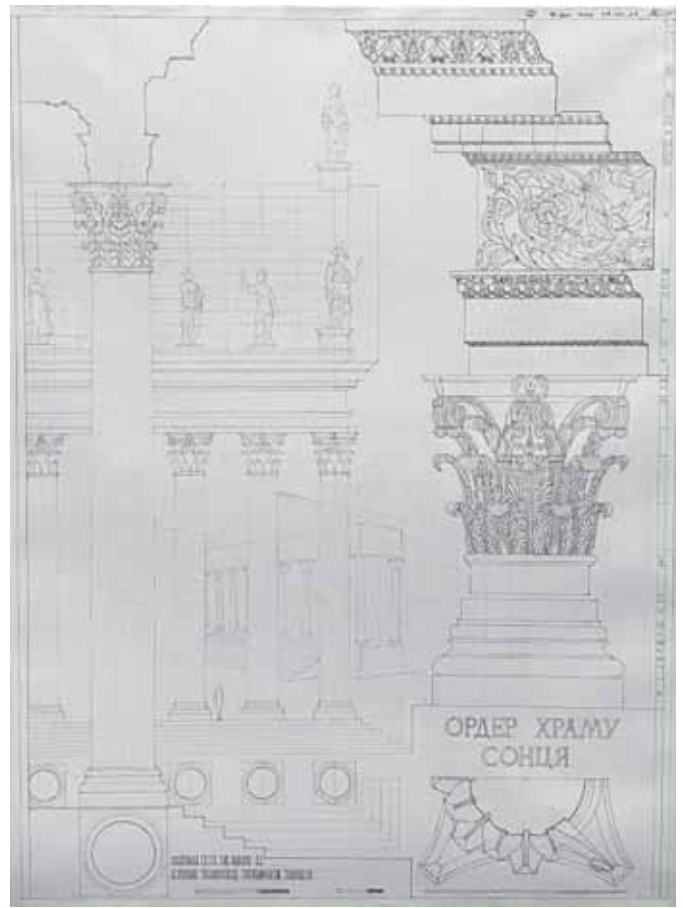
Здача курсової роботи та її оцінювання є також і навчальним етапом, коли студенти можуть самостійно оцінити якість своєї роботи на тлі колективу, зробити висновки щодо помилок у кресленні та організації своєї роботи.

З метою розвитку критичного мислення та навичок презентації авторської ідеї, кожен студент проводить коротку хвилинну доповідь щодо роботи, її змісту та композиційного вирішення, надається стисла характеристика пам'ятки архітектури та цікавих фактів про неї.

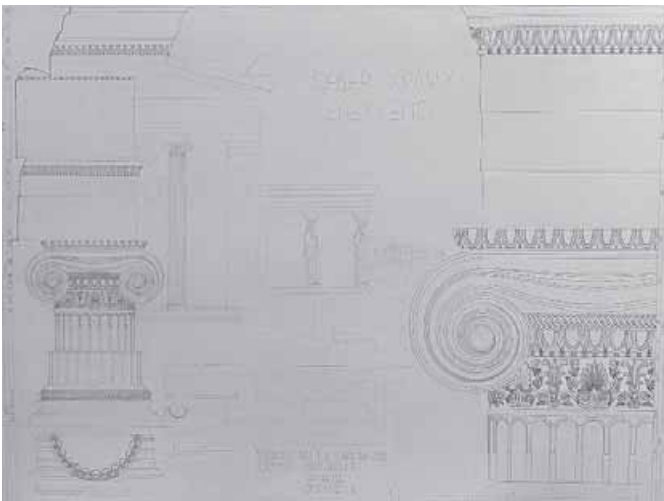
Для більш детального ознайомлення із методами побудови ордерної композиції наводимо приклади виконаного результату – роботи студентів першого курсу архітектурного факультету КНУБА групи 14 Б 2023-2024 року навчання під керівництвом викладачів першого курсу.

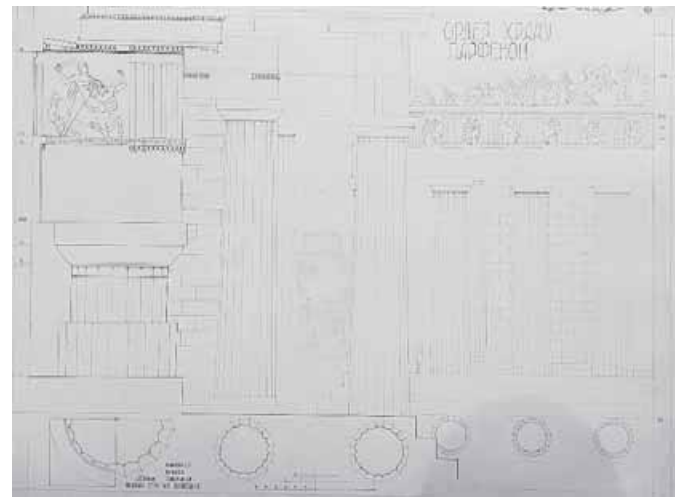
Чорноусько П., гр. 14Б

Фараон А., гр. 14Б

Ківа В., гр. 14Б

Сухолецька Є., гр. 14Б

Рис. 6 Приклади виконаних студентських робіт першого курсу 2023-2024 року навчання

Висновки. Перший курсовий проєкт «Ордерна композиція» є важливою стартовою точкою для майбутніх архітекторів на їхньому професійному шляху. У процесі вивчення світової архітектурної спадщини студенти опановують основи застосування ордерних систем. Вони вдосконалюють навички виконання креслень за допомогою олівця та туші, розвивають просторове мислення й творчі здібності. Теоретичні знання, здобуті в ході аналізу конструктивних принципів і художніх рішень античної архітектури, закладають фундамент для глибшого розуміння архітектури як мистецтва, де форма є результатом взаємодії конструкції й матеріалу.

Бібліографія

1. Альбом архитектурных греческих и римских ордеров. Пособие по архитектурным формам [Текст] / И.А. Игнаткин, Л.Г. Петров; МВО. СССР Киевский Инженерно-Строительный Институт. — Киев : КИСИ, 1949. — 21л.
2. Арковий портик у масах: метод. Вказівки до виконання граф. Роботи з дисципліни «Архітектурне проектування» студентів 1-го курсу за напрямом підготовки 6.060102 «Архітектура» ден. Форми навч. / Г.А. Негай, О.Ю. Беляєва, Д.О. Аванесян, І.А. Лугова, асист. Т.П. Козаченко – Полтава: ПолтНТУ, 2013. – 37 с.
3. Архитектура: Короткий словник-довідник / уклад.: А.П. Мардер, Ю.М. Євреїнов, О.А. Платоницька та ін.: За заг. Ред. А.П. Мардера. – К.:Будівельник, 1995. – 335 с.
4. Архитектурные ордера. Памятная книжка для архитекторов [Текст] / Виньола ; Виньола ; пер. с фр. П. Федорова. — С.Петербург : СПБ Изд.И.И.Иванова, 1897. — 42, [78] с.
5. Безродний П.П. Архітектурний енциклопедичний словник // За ред. О.С.Слепцова. Українська академія архітектури - 3-є вид., випр. і доп. - К.: А+С, 2024, К.: Креативна агенція "Артіль", 2024. - 328 с.
6. Гарнери Август. Ордера гражданской архитектуры. – К.: Гос. научнотехническое издательство Украины, 1937. – 131 с.
7. Інструменти та матеріали архітектурного проектування: метод. Вказівки до виконання граф. Робіт із дисципліни «Архітектурне проектування» на тему студентів 1-го курсу за напрямом підготовки 6.060102 «Архітектура» денної форми навчання / Г.А. Негай, Т.В. Койнаш, Л.А. Марченко, А.О. Круглова. – Полтава: ПОЛТНТУ, 2013. – 26 с.
8. Класичні архітектурні форми (ордерна композиція) [Текст] : методичні вказівки і програма до виконання курсової роботи: для студ. І курсу спец. 7.120102 "Архітектура будів. і споруд", 7.120105 "Дизайн архітект.середовища". 7.120103 "Містобудування" / Т.М.Ладан; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. — Київ : КНУБА, 2007. — 20 с.
9. Методичні вказівки до виконання практичної роботи «Класичні ордери» з навчальної дисципліни «Основи архітектурного проектування та архітектурної графіки» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Архітектура та містобудування» спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» [Електронне видання] / Потапчук І. В. – Рівне : НУВГП, 2022. – 47 с.
10. Методичні рекомендації та завдання до курсової роботи з архітектурного проектування "Вивчення класичних архітектурних ордерів": Для студ.І курсу архіт. фак-ту [Текст] / Т. В. Малік ; Київськ. інж. - будівельн. ін-т. — Київ : КІБІ, 1991. — 19 с.
11. Проектна графіка: навч. посібник/ Т.М.Клименюк, Н.А. Консулова, М.В. Бевз, Х.І.Ковальчук; За ред. Т.М.Клименюк.- Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009. - 220 с.
12. Слепцов О. С., Ніканоров С. О., Ткачук О. В., Трофимчук С. М., Новосад І. Г., Сьомка С. В., Яковенко М. К. Методика виконання курсового проєкту студентами першого курсу на тему «Ордерна композиція». // Архітектурний вісник КНУБА. К.:КНУБА, 2023. Вип.28 с. 22-36.

Bibliography

1. Album of architectural Greek and Roman orders. Handbook on architectural forms [Text] / I.A. Ignatkin, L.G. Petrov; MVO. USSR Kiev Engineering and Construction Institute. — Kyiv: KISI, 1949. — 21l. (in Russian)
2. Arched portico in masses: method. Instructions for performing graphs. Works on the discipline "Architectural design" of 1st year students in the direction of training 6.060102 "Architecture" day. Forms of teaching. / G.A. Negai, O.Yu. Belyaeva, D.O. Avanesyan, I.A. Lugova, asst. T.P. Kozachenko – Poltava: PoltNTU, 2013. – 37 p. (in Ukrainian)
3. Architecture: Short dictionary-reference / comp.: A.P. Marder, Yu.M. Evreinov, O.A. Plamenitskaya and others: In general. Ed. A.P. Marder. – K.: Budivelnik, 1995. – 335 p. (in Ukrainian)
4. Architectural orders. Memorable book for architects [Text] / Vignola; Vignola; trans. from French by P. Fedorova. – St. Petersburg: SPb Izd.I.I.Ivanov, 1897. – 42, [78] p. (in Russian)
5. Bezrodny P.P. Architectural Encyclopedic Dictionary // Edited by O.S.Sleptsov. Ukrainian Academy of Architecture - 3rd ed., corrected and supplemented - Kyiv: A+S, 2024, Kyiv: Creative Agency "Artil", 2024. - 328 p. (in Ukrainian)
6. Garnery August. Orders of civil architecture. – K.: Gos. nauchnotechnicheskoe izdatelstvo Ukrainy, 1937. – 131 p. (in Russian)
7. Tools and materials of architectural design: method. Instructions for the execution of graphs. Work on the discipline "Architectural design" on the topic of 1st year students in the direction of training 6.060102 "Architecture" full-time education / G.A. Negai, T.V. Koy-nash, L.A. Marchenko, A.O. Kruglova. – Poltava: POLTNTU, 2013. – 26 p. (in Ukrainian)
8. Classical architectural forms (order composition) [Text]: methodological instructions and program for completing course work: for 1st year students of special. 7.120102 "Architecture of buildings and structures", 7.120105 "Design of architectural environment". 7.120103 "Urban planning" / T.M. Ladan; Kyiv. National University of Construction and Architecture. — Kyiv: KNUBA, 2007. — 20 p. (in Ukrainian)
9. Methodological instructions for the implementation of practical work "Classical orders" in the academic discipline "Fundamentals of architectural design and architectural graphics" for applicants for higher education of the first (bachelor's) level in the educational and professional program "Architecture and urban planning" specialty 191 "Architecture and urban planning" [Electronic edition] / Potapchuk I. V. - Rivne: NUVGP, 2022. - 47 p. (in Ukrainian)
10. Methodological recommendations and tasks for the course work on architectural design "Study of classical architectural orders": For students of the 1st year of the architectural faculty [Text] / T. V. Malik; Kyivsk. eng. - building. inst. - Kyiv: KIBI, 1991. - 19 p. (in Ukrainian)
11. Design graphics: teaching. manual/ T.M. Klymenyuk, N.A. Konsulova, M.V. Bevez, H.I. Kovalchuk; Ed. T.M. Klymenyuk.- Lviv: Publishing House of the National University "Lviv Polytechnic", 2009. - 220 p. (in Ukrainian)
12. Sleptsov O. S., Nikanorov S. O., Tkachuk O. V., Trofymchuk S. M., Novosad I. G., Syomka S. V., Yakovenko M. K. Methodology for implementing a course project by first-year students on the topic "Order composition". // Architectural Bulletin of the KNUBA. K.: KNUBA, 2023. Issue 28 p. 22-36. (in Ukrainian)

Serhii Nikanorov

candidate of architecture, associate professor

Department of Fundamentals of Architecture and Architectural Design, KNUCA

orcid.org/0009-0003-1002-599X

nikanorov.so@knuba.edu.ua

METHODOLOGY OF IMPLEMENTING A COURSE PROJECT ON THE TOPIC "ORDER COMPOSITION" IN THE EDUCATIONAL PROCESS OF FIRST-YEAR STUDENTS

© Nikanorov S.O., 2025

Abstract: The article presents in detail the methodology for implementing a course project on the topic "Order Composition", which was developed specifically for first-year students of architectural specialties. The work is carried out under the guidance of teachers of the Department of "Fundamentals of Architecture and Architectural Design", and is aimed at laying the foundation for fundamental knowledge of classical architecture and the principles of compositional thinking. The course work is aimed at studying, analyzing and graphically reproducing order systems according to classical canons. In particular, the task involves the execution of drawings of orders in masses according to the Vignola method. In addition, in the process of work, students master the rules for constructing architectural fragments, study canonical proportions and layout techniques inherent in ancient architectural monuments. Particular attention is paid to the expression of planning and harmony of compositional groups, which are fundamental principles in classical architecture.

The article also emphasizes the organizational aspects of student work and considers the general approach to project implementation - from the initial analysis of the architectural sample to the final stage of presentation. Thus, the publication aims not only to methodically accompany the process of creating a course project, but also to form in students a deeper understanding of commissioned architecture as an important stage in the professional development of an architect.

Keywords: order, architectural fragments, entablature, foot, column, entasis, composition, planning, scale ruler, module, desks, rail, rapidograph.